

Prof. dr. A.A. Kaptein is emeritus hoogleraar Medische psychologie. In deze reeks interviewt hij kankerpatiënten over hun ziekte, behandeling en de reacties van hun omgeving.

tekst: prof. dr. Ad Kaptein

aan de keukentafel

27

medische oncologie
november 2023

Turn! Turn! Turn!

De heer Van der H. heeft sinds dertien jaar niercarcinoom. Hij ervaart veel steun van godsdienstige groepen en activiteiten.

'Ik heb uitgezaaide nierkanker. In 2010 werd mijn rechternier met een grote tumor verwijderd en alles leek goed. Maar in 2017 kwam het in volle hevigheid terug. Het zit in mijn hoofd, nek, longen, botten, rug, op de bekkenrand, in de trochanter in mijn lies, in mijn beenspieren. Waar niet, zou je kunnen zeggen. 'Op een gegeven moment leidde de kanker in mijn hoofd tot epileptische aanvallen. Ik heb met een kraag gelopen, omdat er halswervels dreigden te breken. Ik heb een tumor gehad die door mijn dikke darm is gegaan. In het ziekenhuis hebben ze zeven centimeter uit mijn darm gehaald en de uiteinden weer aan elkaar geknoopt. Vorig jaar kreeg in een geperforeerde dunne darm, ook die is weer gerepareerd. De pijn vind ik het ergst. Alles doet zeer, vooral ook de bekkenrand.

“Het is niet best”, zei de dokter in 2017, “je zit helemaal vol.” Ik zei: “Dat is dan vervelend.” Ze vond mijn reactie nogal onderkoeld. Wat wil je dan dat ik doe? Op je bureau stampen, op de grond gaan liggen? Vloeken? Het is zoals het is. Dat zit in mij, dat zat in mijn vader, in mijn broer, wij nemen het zoals het komt. Dingen waar je iets aan kunt doen, daar doen wij iets aan. Dingen waar je niets aan kunt doen, zijn zonde van je tijd en energie, daar maken wij ons dus niet druk over. Dat was voor mijn vrouw wat moeilijker, maar zij is er inmiddels ook aan gewend. Aan een domineesechtpaar dat wij goed kennen, hebben we gevraagd om mijn uitvaart te doen. Ik heb samen met mijn vrouw en kinderen de liturgie gemaakt. Ook de rouwkaart is klaar, op de datum na.

'Ik word binnengedragen onder de tonen van het nummer “Turn! Turn! Turn!” van Pete Seeger in de uitvoering van The Byrds: *To everything there is a season, and a time to every purpose under heaven, a time to be born, a time to die ... a time to laugh, a time to weep*”: Prediker 3. Dit lied klonk ook toen wij tijdens onze trouwdienst de kerk binnenkwamen en bij de dankdienst ter ere van ons 25-jarig huwelijk.

'Het klinkt heel raar – ik was liever gezond gebleven – maar ik vind het een buitengewoon interessante periode. Waarom heb ik die pijn, wat gebeurt er? Er staat een warme, meelevende gemeenschap om mij heen, die mij gevraagd en ongevraagd steunt. Of ik merk dat mensen mij mijden vanwege mijn ziek? Integendeel!

Omdat wij weten dat Hij nooit loslaat wat zijn hand begon, hebben wij de kracht gevonden zijn hand los te laten.

'Ik heb graag de regie in handen. Ik zou het verschrikkelijk vinden als een dokter alles bepaalt. Gelukkig krijg ik regelmatig de vraag: “Wat stel je voor?”

'Mijn oncoloog vroeg aan mij: “Zie je het zitten om een groep vierdejaarsstudenten toe te spreken?” Ik heb mijn verhaal gedaan. Allemaal jonge mensen in witte jassen: heel boeiend vonden mijn vrouw en ik dat.

'Kanker, dat is een productiefout. Ik geloof in God, maar God heeft met kanker niets te maken. Hij denkt niet: “Zal ik die even lekker ziek maken.” Het is een simpel productiefoutje.

'Ik heb nooit voor mezelf gebeden dat ik beter mag worden. Ik bid voor mijn vrouw, voor de kinderen, de kleinkinderen. Ik begin altijd als ik bid met te danken. Ik heb een fantastisch leven gehad en nog steeds geniet ik van iedere dag die ik krijg.

'Ik zei al dat ik niet bang ben om dood te gaan, maar ik hoop niet dat het met veel pijn gepaard gaat. Zoals mijn vader zei vlak voor hij stierf: “Ik heb in mijn leven altijd graag nieuwe dingen gedaan. En ik ben nog nooit doodgegaan, dus...”. Dood gaan we allemaal. Ik ben geen uitzondering. Het baart me geen zorgen.’ ←

De referenties zijn te raadplegen in de onlineversie van dit artikel op medischeoncologie.nl.